

Toivo – tiedonvälitys 1.1.2016-31.12.2018.

Toimenpide 1.2. Tiedonvälitys ja esittelytoimet

Hankenro: 16932

Prioriteetit: Prioriteetti 1: Tietämyksen siirron ja innovaatioiden edistäminen maa- ja metsätaloudessa sekä maaseudulla.

Prioriteetti 2: Maatalouden kilpailukyvyyn ja maatilojen elinkelpoisuuden lisääminen.

Hankkeen toteuttaminen 1.5.2017-31.8.2017

1. Yleistä raportointijaksolta

Toivo tiedonvälityshanke aloitti toimintansa 1.2.2016. Hanke välittää ja tuottaa ajantasaista tietoa maaseutuyritysten jatkuvuuden turvaamiseksi, osaamisen ja toimintakyvyn parantamiseksi sekä yritystoiminnan kehittymisen tueksi.

Hankkeen tiedonvälitystyön tavoitteet jakautuvat neljään kehitystavoitteeseen. Osa tavoitteista (A ja B) on kestoaltaan koko hankkeen kestäviä ja osa toteutustavoiltaan enemmän kampanjaluonteisia (C ja D):

- A. Maatilojen jatkuvuuden turvaaminen ja sukupolvenvaihdosten edistäminen ajantasaisen tiedon avulla.
- B. Parannetaan ajantasaisen tiedon avulla viljelijöiden osaamista ja toimintakykyä muuttuvassa toimintaympäristössä
- C. Lähennetään ja vahvistetaan ruuan tuottajien, jatkojalostajien ja kuluttajien sekä ruokatuotantoon vaikuttavien päättäjien suhdetta oman alueen tuotantoon.
- D. Lisätään yleistä tietoisuutta ja ihmisten kiinnostusta maataloudesta ja ruuantuotannosta sekä sen merkityksestä alueella sekä elintarviketalouden positiivista imagoa.

Hanketta on toteutettu raportointijaksolla 1.5.-31.8.2017 hankesuunnitelman mukaisin toimenpitein toiminnan painottuessa jakson aikana tavoitteiden C ja D toteuttamiseen.

Hankehenkilöstössä tapahtui muutoksia aiemmin ilmoitettuun verrattuna. Hannu Vuoriniemen irtisanouduttua Pertti Ruuska aloitti työt hankkeen projektipäällikkönä 1.5.2017, touko-elokuun 2017 aikana osa-aikaisesti tehtävää hoitaen. Järjestöagronologi Amanda Vesiaho MTK-Keski-Suomi ry:stä on toiminut hankkeessa asiantuntija- ja avustavissa tehtävissä 1.4.-30.6.2017 ja toimii edelleen 1.7.-31.12.2017. Lisäksi kesällä 2017 hankkeen avustavissa tehtävissä on toiminut agrologiopiskelija Leena Matilainen, joka teki hanketta hallinnoivassa organisaatiossa opiskeluihinsa kuuluvan harjoittelujakson. Hänelle on korvattu vain hanketyöstä aiheutuneet kustannukset matkalaskun mukaisesti.

2. Kuvaus hankkeen toiminnasta jaksolla 1.5. - 31.8.2017

Keski-Suomen maatalous -tilastaselvitys ja kehitysnäkymät 2022 -tutkimus

Vuoden 2016 toteutus suunnitelmaan alun perin sijoitettu Keski-Suomen maatalous -tilastaselvitys ja kehitysnäkymät -tutkimus sekä niihin liittyvä raportointi ja tiedon jakaminen siirrettiin tehtäväksi vuoden 2017 alkupuolelle.

Tilasto- ja tutkimus selvityksen loppuraportit julkistettiin 16.5.2017 Cygnaeus-talolla Jyväskylässä. Mediakutsu julkistustilaisuuteen lähetettiin 11.5. ja tiedote keskeisistä tuloksista 16.5. Asiaa uutisoitiin mm. seuraavissa tiedotusvälineissä

- 17.5. Yle Jyväskylä, radio- ja tv-uutiset
- 18.5. ja 21.5. Keski-suomalainen
- 22.5. Suur-Keuruu
- 22.5. Maaseudun Tulevaisuus
- 29.5. Jämsänseutu

Selvityksen tuloksia esiteltiin tällä raportointikaudella myös 31.5. ilmestyneen MTK:n jäsenlehti Mainion liittosivuille kirjoitetussa jutussa. Eri tilaisuuksissa tulosten esittelyä tehtiin seuraavasti:

- 13.6. ja 15.6. Jyväskylä. Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatio-hankkeen järjestämät päättäjien kokkikoulu -illat
- 1.7. Joutsa, Joutsan Joutopäivät MTK-Joutsan messuosasto
- 25.8. Petäjävesi, Proagria Keski-Suomen hallitus.

Kampanjatapahtumat

Merkittävä osa raportointijakson toiminnasta kohdistui hankkeen D-tavoitekokonaisuuteen, lähinnä kuluttajille suunnattujen kampanjatapahtumien kautta.

Toivo-tiedonvälityshanke oli mukana MTK-Keski-Suomen ja alueen metsänhoitoyhdistysten järjestämässä Kasvun voimaa -katutapahtumassa Jyväskylässä Kauppakadun kompassilla 19.5.2017. Toivo-hanke viestitti tapahtumassa ruoan alkuperämerkinnöistä ja tekemäänsä tilastaselvitykseen pohjautuen keski-suomalaisen ruoantuotannon vaikuttavuudesta. Kampanjatapahtuma lienee ollut yhtenä vaikuttimena, kun mm. YLE Jyväskylä teki hankasalmelaisella maitotilalla näihin aiheisiin liittyvät jutut, joita lähetettiin touko-kesäkuun vaihteessa sekä alueradiossa että -TV:ssä.

Useamman kampanjatapahtuman sarja toteutettiin mautilojen avoimien ovien tapahtumissa. Toivo-tiedonvälityshanke oli touko-heinäkuun aikana mukana yhteensä 12 tapahtuman järjestelyissä: 20.5.2017 Korpilahti (JKL), 11.6.2017 Pihtipudas, 14.7.2017 Hankasalmi, 15.7.2017 Jämsä ja Saarijärvi 16.7.2017 Leivonmäki (Joutsa), 7 eri kohdetta. Hankkeen edustaja oli esittelemässä Keski-Suomen ruoantuotantoa ja ruoan alkuperämerkintöjä myös 8.5. Jämsän Vitikkalan koulu oppilaiden maatilavierailulla sekä 26.8. luomutilan avoimien ovien päivässä Viitasaarella.

Hanke haki keväällä 2017 tilakohteita ja aktivoi tiloja avoimien ovien tapahtuman järjestämiseen. Hanke koordinoi tapahtumista viestittämistä netin, sähköpostin, mediatiedotteiden ja parin lehti-ilmoituksen kautta, tuotti kampanjatapahtumiin esittelymateriaalia, tienvarsioasteita ja järjesti tapahtumiin ruoan alkuperämerkintöihin ja viljalajeihin liittyvät tunnistustehtävät. Myös hankkeen tekemän Keski-Suomen maatalouden tilastaselvityksen ja kehitysnäkymät -kyselyn tuloksia pidettiin tapahtumissa esillä.

Mautilojen avoimien ovien kampanjasta lähetettiin yhteensä neljä mediatiedotetta (5.5., 16.5., 6.6., 30.6.). Samalle viikonlopulle 15.-16.7. sijoittuneen useamman mautilan avoimien ovien tapahtumasarjasta kirjoitettiin yksityiskohtaisempi raportti, jonka teki hankkeessa työskennellyt agrologiharjoittelija.

Viitasaaren 26.8. -tapahtumasta hanke tuotti esittelyvideon. Se on nähtävillä osoitteessa <https://www.youtube.com/watch?v=OprECPUIVI>. Hankkeen Facebook-tili avattiin 23.5. Sitä kautta

on tiedotettu hankkeen tapahtumista ja viestitetty muista hankkeen tavoitteita palvelevista ajankohtaisista asioista.

Hankeyhteistyö

Toivo-tiedonvälityshankkeen projektipäällikkö on osallistunut Keski-Suomen maaseutuhankkeiden yhteistoimintaan "Pöllöparlamentissa" 2.5. ja 29.8. MEKA-hankkeen kanssa tehtiin tämän raportointikauden aikana alustavat suunnitelmat loppuvuonna yhteisesti järjestettävistä maatilojen yhteistyö- ja investointi -teematilaisuuksista ja Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatiohankkeen kanssa viestinnällistä yhteistyötä tehtiin näkyvimmin päättäjien kokkikoulun ja LuomuKS-hankkeen kanssa 26.8. maatilatapahtuman yhteydessä.

Vaikuttavuusarviointia

Hankkeessa toteutetulla Keski-Suomen maatalouden tilastoselvityksellä ja kehitysnäkymätutkimuksella tuotetulla tiedolla on ollut kysyntää niin maakunnan maaseutuelinkeinojen parissa toimivien kuin niihin liittyvien sidosryhmien keskuudessa. Myös median kiinnostus selvityksen tuloksia kohtaan on ollut hyvä. Ajankohtainen ja uudella tavalla koottu tieto maatalouden tuotanto- ja yrittäjäjärakenteesta sekä elinkeinon taloudellisesta kehityksestä Keski-Suomen kunnissa on tavoittanut lukuisan joukon ihmisiä.

Hankkeen tekemä selvitys tuo biotalouden osalta uutta tietoa maakunnan strategiseen suunnitteluun ja uutta pohdittavaa Keski-Suomen maatalouden tulevaisuuden rakentamiseen niin maatilayrittäjille, ruoka-alan jalostavalle teollisuudelle, kunta- ja maakuntapäätäjille sekä toivottavasti myös kaupalle ja kuluttajille. Lopulta selvitystyön vaikuttavuus riippuu siitä, kuinka laajasti työn tulokset saadaan esille, kuinka selkeitä johtopäätöksiä niistä osataan tehdä ja mihin toimenpiteisiin niiden pohjalta ryhdytään. Näiden mahdollisten toimenpiteiden tulokset realisoituvat vasta joskus tulevaisuudessa.

Hankkeen kampanjatapahtumissa on esitelty keskisuomalaista ja laajemmin suomalaista ruoantuotantoa ja tehty tunnetummaksi ruoan alkuperään ja tuotantotapaan liittyviä asioita. Tapahtumissa toteutettu alkuperämerkkien tunnettavuuskysely osoitti, että ruoan raaka-aineiden alkuperämaan varmimmin osoittavat merkit tunnistetaan vielä kovin vaihtelevasti.

Voidaan olettaa, että ainakin osa tapahtumissa kohdatuista sadoista vierailijoista ja median kautta tavoitetuista kansalaisista pohtii ruoan ostopäätöksiä tehdessään omien valintojensa merkitystä niin omalle kuin maaseudunkin hyvinvoinnille. Maatilayrittäjät ovat saaneet uusia puolestapuhujia ja ehkä joissakin tapauksissa myös uusia asiakkaita.

Kampanjatapahtumat ovat osoittaneet, että kuluttajat ovat kiinnostuneita lähialueensa maatilayrittämisestä ja ruoantuotannosta ja haluavat saada siitä enemmän tietoa, kun se tuodaan konkreettisella tavalla saataville ja riittävän lähelle. Maatilayrittäjille kuluttajien positiivisella kiinnostuksella ja tiedonhalulla voidaan olettaa olevan yrittämiseen kannustavia vaikutuksia. Toivottavasti se luo maaseudun elinkeinoille myös uskoa tulevaisuuteen ja vaikuttaa osaltaan mahdollisiin myönteisiin investointipäätöksiin.